

[Indenrigsministeren.]

årsager af endnu ukendt natur, er det udelukket at opnå erstatning.

Hvad enten det er muligt at gøre nogen ansvarlig for en vaccinationsskade eller ej, vil de vaccinationsinvaliderede dog naturligvis kunne få hjælp efter de gældende sociale love, invalidepensionsloven, lov om offentlig forsorg og revalideringsloven. Det forelagte lovforslag tilsigter at give de vaccinationsinvaliderede en gunstigere stilling end den, der er mulighed for at opnå efter de nævnte sociale love.

Idet jeg i øvrigt henviser til bemærkningerne til lovforslaget, skal jeg knytte nogle enkelte bemærkninger til lovforslagets § 1, hvori grundlaget for, at der kan ydes erstatning efter lovforslaget, er fastlagt.

Bestemmelsen indebærer navnlig følgende afvigelser fra dansk rets almindelige erstatningsretlige system:

1. Den almindelige ansvarsbetingelse, hvorefter en skadevolder normalt kun kan gøres ansvarlig, hvis der er noget at bebrejde ham, f. eks. derved at han har gjort en fejl eller der foreligger forsømmelse, fraviges, idet også hændelige skader efter vaccination falder ind under den foreslåede ordning.
2. Medens almindelige erstatningsretlige regler ville føre til, at staten alene ville hæfte for skader forårsaget af personer, som stod i et underordningsforhold til staten som arbejdsgiver, indebærer den foreslåede ordning, at staten også hæfter for skader, som opstår efter vaccinationer foretaget af f. eks. privat praktiserende læger.
3. Bevismæssigt stilles skadelidte gunstiger end efter de almindelige erstatningsregler. Dette er i bestemmelsen formulert således, at skaden med rimelig sandsynlighed må antages at være forårsaget af vaccinationen. Det er således ikke tanken, at det skal være nødvendigt for skadelidte at føre 100 pct. bevis for, at der foreligger årsagssammenhæng.
4. Endelig er det efter den almindelige erstatningsret en betingelse for at opnå erstatning, at skaden skyldes en realisation af den særlige risiko, som den skadevoldende handling indebærer. Ganske atypiske og upåregnelige følger af den skadevoldende handling — f. eks. beroende på

en særlig sårbarhed hos skadelidte — berettiger således normalt ikke til erstatning.

Ved den foreslåede ordning fraviges denne erstatningsbetingelse, således at også vaccinationsskader, der er ganske atypiske, kan begrunde erstatningskrav.

Som det fremgår, indebærer lovforslaget meget væsentlige afvigelser i forhold til det almindelige erstatningsretlige system, men jeg mener ikke, at man af den grund bør befrygte, at loven vil få konsekvenser i så henseende, eller at man ved loven kaster sig ud i problemer, som man ikke i dag kan overskue.

Forholdet er jo det, at staten på andre, tilsvarende områder har påtaget sig et erstatningsansvar, som går ud over, hvad den efter almindelige erstatningsregler er forpligtet til. Dette gælder således bl. a. for tilskadekomne blod- og nyredonorere, hvor der på de årlige finanslove er givet indenrigsministeren bemyndigelse til at udrede erstatning, således at reglerne i lov om erstatning til tilskadekomne værnepligtige lægges til grund ved fastsættelsen af erstatningen. Selve værnepligtserstatningsloven er jo også udtryk for, at staten har villet påtage sig et erstatningsansvar, som på tilsvarende måde som nærværende lovforslag går videre end efter de almindelige erstatningsretlige regler.

Det må fremhæves, at lovforslaget hænger nøje sammen med eksisterende sociale love, idet det simpelt hen er udtryk for, at der i tilfælde af vaccinationsskader er tale om en særlig, uforskyldt tilskadekomst, således at man fra statens side ønsker at give de tilskadekomne en særlig gunstig ordning. Som følge af denne nære sammenhæng har man fundet det nødvendigt at bygge den erstatningsretlige ordning efter lovforslaget op i al væsentlighed på de samme principper, som de sociale love og værnepligtsloven bygger på.

Endelig vil jeg knytte et par bemærkninger til det forhold, at der ifølge lovforslagets § 5 tidligst kan ydes erstatning fra skadelidtes fyldte 15. år.

Denne aldersgrænse er begrundet i lovens slægtskab med de øvrige sociale erstatningslove, hvorefter det er den tabte erhvervssevne, der skal erstattes. Så længe en erhvervssevne ikke er opnået, er der i princippet ikke noget at erstatte.